

enterprise europe

"Soft" IP menedzsment KKV-k részére – szellemi tulajdonvédelem nem csak nagyoknak

dr. Gyurkovics Henrik - Nemzeti Külgazdasági Hivatal
VII. INNOTECH Konferencia, Zalaegerszeg

Üzletfejlesztés karnyújtásnyira

Mi is az a „Soft” IP?

Klasszikus szellemi tulajdon területe:

- Iparjog

- Szerzői jog

Mi is az a „Soft” IP? (2.)

„**Soft**” IP: A klasszikus szellemi tulajdon területén kívül esik, „kvázi” IP, de védelméhez komoly üzleti érdek kötődik:

- **Forma: üzleti titok**
- **Tartalom: know-how, üzleti szempontból kritikus dokumentumok, adatok, információk, eljárások**

Mi is az a „Soft” IP? (3.)

- **Üzleti titok:** A gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.
- **Know-how:** Vagyon értékkel bíró, a gyakorlatban felhasználható gazdasági, műszaki és szervezési ismeret, tapasztalat, amely még nem vált közkinccsé.
 - Szellemi alkotásnak minősül (Ptk.), forgalomképes, átruházható
 - Gyakran kapcsolódik szabadalomhoz, azzal együtt kerül licenc szerződés keretében átadásra
- **Üzleti szempontból kritikus dokumentumok, adatok, információk:**
Minden aminek titokban tartásához pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdek fűződik
pl. marketing terv, ügyféllista, munkaszervezési gyakorlat, beszállítók listája, árazási stratégia, stb.

Fentiek összefoglaló neve: „Soft” IP

Miért érdemes védeni?

Mi történik egy ilyen dokumentum, tudás, ismeret, információ elvesztése, vagy más versenytárs kezébe kerülése esetén?

- a céget mérhető pénzügyi veszteség érheti
- piaci pozíciója megrendülhet, negatív reklám
- komoly versenyhátrányba kerülhet a cég
- mikro- és kisvállalkozások esetében cég léte is veszélybe kerülhet!

Miért érdemes védeni? (2.)

Tipikusan milyen helyzetekben fordulhat elő nyilvánosságra jutás, illetéktelen általi megismerés, információvesztés?

- Közös vállalkozás, projektmegvalósítás
- Tanácsadók bevonása
- Alvállalkozók igénybevétele
- Távozó munkavállaló
- Ügyfelekkel való kapcsolattartás során

Miért érdemes védeni? (3.)

Mi történik, ha valaki megsérti az üzleti titokhoz való jogaimat?

Akinek az üzleti titokhoz való jogát megsértik, az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
- követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállt dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;
- kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

Büntetőjogi szankció!!

Gazdasági titok megsértése (Btk. 300. §)

-aki jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva üzleti titkot jogosulatlanul megszerez, felhasznál, mással közöl vagy nyilvánosságra hoz, bűntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Miért érdemes védeni? (4.)

Miért érdemes védelmi stratégiát kidolgozni?

- perbeli bizonyítási eljárás nehézségei, bizonytalanságai
- perköltségek viselése komoly anyagi megterhelést jelent
- utólagos kármentes hosszadalmas folyamat
- cég jó hírneve nem sérül
- **megelőzés a legjobb, legolcsóbb megoldás**

Hátrányok-Előnyök

- **Hátrányai a klasszikus eszközökhöz képest:** gyengébb védelem, bizonyíthatóság nehézségei, nincs védelem párhuzamos fejlesztéssel, és mérnöki visszafejtéssel szemben
- **Előnyei:** elvileg korlátlan védelmi idő (nyilvánosságra jutásig, közkincsé válásig), ingyenes, nincs megszerzési, fenntartási költség

Hogyan védjük?

- I. Munkaszervezési eszközök
- II. Jogi eszközök

Hogyan védjük? (2.)

I. Munkaszervezési eszközök

- tudásmenedzsment: biztosítani, hogy a cég számára elengedhetetlen tudás és tapasztalat cégen belül maradjon a munkavállaló távozásakor, és ne csak a „fejben” legyen meg
- CRM rendszer bevezetése
- dokumentumok minősítése titkosság szempontjából (pl. belső szabályzat, jelölés)
- elektronikus és fizikai akadályok kiépítése → „need to know” elv érvényesítése a munkafolyamatokban
- „exit” interjú

Hogyan védjük? (3.)

II. Jogi eszközök

- **titoktartási nyilatkozatok, megállapodások**
- **versenytilalmi klauzulák**

Jogi Eszközök

Titoktartási nyilatkozat, megállapodás I.:

Kivel?

- 3. személyekkel (pl. projektpartner, alvállalkozó, tanácsadó, ügyfél)
- Munkavállalókkal → Titoktartás Mt. alapján is fennálló kötelezettség

Mikor?

- tényleges együttműködés, információátadás megkezdése előtt
- munkaviszony kezdetekor, munkaviszony fennállása alatt

Jogi Eszközök (2.)

Titoktartási nyilatkozat, megállapodás II.:

Miért foglaljuk jognyilatkozatba/szerződésbe, ha a törvény úgy is védi?

- a szerződésszegés tényének bizonyítása, jogérvényesítés VS titoksértéssel kapcsolatos bizonyítás, jogérvényesítés
- jól definiált szerződésekkel kizárhatóak az értelmezési viták
- megkönnyítik a kár megtérülésének biztosítását → pl. kötbér
- **elrettentés/megelőzés funkció**

Jogi Eszközök (3.)

Versenytildalmi klauzula I.:

Kivel?

- Munkavállalóval

Mikor?

- A munkaviszony keletkezésekkor, vagy a munkaviszony fennállása alatt bármikor.

Célja?

- Munkavállalók távozása esetére megakadályozni, korlátozni, hogy a megismert tudást, tapasztalatot, gyakorlatot „kivigye” a cégtől és egy versenytársnál elhelyezkedve felhasználhassa, ezzel a korábbi munkáltatónak komoly versenyhátrányt okozva.

Jogi Eszközök (4.)

Versenytilalmi klauzula III.:

Ritkán használt, nagyon hatékony eszköz, az üzleti szempontból fontos tudás mások általi felhasználásának korlátozásában!

A Magyarországon jellemző, versenytársnál elhelyezkedést tiltó formája mellett egyéb típusok:

- versenytárs alapításának tiltása
- további munkavállalók elcsábításának megtiltása
- ügyfél, beszállító elcsábításának megtiltása
- ügyfelekkel, korábbi üzleti partnerekkel történő kapcsolat megtiltása

Összegzés

Még egyszer, miért is fontos a tudatos „Soft” IP menedzsment egy vállalkozásnak?

- Megelőzhető a tudás és információ versenytársakhoz szivárgása
- A felhalmozódott ismeretek és know-how megtartása, biztosítása
- Költséghatékony eszköz: forráshiány esetén akár alternatívája a szabadalmaztatásnak
- Nem csak innovatív, kutatásfejlesztéssel foglalkozó cégek számára releváns. Üzleti terve, ügyféllistája mindenkinek van
- Mikro-, és kisvállalkozások számára a fennmaradás kérdése is lehet a „Soft” IP megfelelő menedzselése

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

dr. Gyurkovics Henrik
Nemzeti Külgazdasági Hivatal (HITA)
Telefon: 06-1-8726-576
E-mail: henrik.gyurkovics@hita.hu
Web: www.hita.hu

